

Aan Staatssecretaris

nota

Kamerbrief toegankelijkheid openbaar vervoer

TER BESLISSING

Datum

7 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/292269

Opgesteld door

Bestuurskern
Afdeling OV en Stations

Beslistermijn

15 december 2022

Bijlage(n)

2

Aanleiding

In het vragenuur van 8 november 2022 zijn vragen gesteld over toegankelijkheid van het openbaar vervoer. U heeft de Kamer daarop toegezegd om vóór de kerst van 2022 een brief over hoe het is gesteld met het openbaar vervoer voor mensen met een beperking, zowel op de korte als langere termijn. Daarnaast zijn door Kamerlid Simons (BIJ1) op 16 november 2022 Kamervragen gesteld over toegankelijkheid in het openbaar vervoer.

Met deze nota ontvangt u de Kamerbrief en de beantwoording van de Kamervragen ter instemming.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de ontwerpbrief en de beantwoording van de Kamervragen en beide te ondertekenen.

Kernpunten

- Met de brief komt u tegemoet aan de wens van de Kamer om op een aantal onderwerpen rondom toegankelijkheid meer duidelijk te krijgen.
- U kunt deze brief tegelijkertijd gebruiken om een volledig beeld te geven van de resultaten van de inspanningen van de afgelopen jaren, de actuele kwesties en de toekomstige geplande acties voor het verbeteren van de toegankelijkheid van het OV uiteen te zetten.
- Een deel van de informatie uit de brief heeft ook een plek gekregen in de beantwoording van de Kamervragen van het lid Simons.
- U heeft toegezegd om deze brief voor het kerstreces naar de Kamer te zenden.
- Vanwege de (deels) overeenkomstige inhoud wordt voorgesteld de brief en de antwoorden op de vragen samen naar de Kamer te sturen.

Krachtenveld

- In de Tweede Kamer is brede steun voor de verbetering van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer en er worden geregeld vragen over gesteld, zowel mondeling als schriftelijk.
- Tijdens de begrotingsbehandeling van IenW zijn er vragen gesteld en moties ingediend over een snelle juridische verankering van het bestuursakkoord, versneld zorgen voor toiletten in alle treinen, verbetering van de

- toegankelijkheid van de buurtbus en mogelijkheden om het doelgroepenvervoer en openbaar vervoer beter op elkaar aan te laten sluiten.
- Ook is er een amendement van de leden Van der Graaf (CU) en Van Ginneken (CDA) aangenomen om €20 miljoen extra beschikbaar te stellen voor toegankelijkheid van het OV, bovenop de reeds gereserveerde €10 miljoen.
 - De mondelinge vraag op 8 november ging over de gevolgen van de personeelstekorten bij NS voor de beschikbaarheid van reisassistentie voor mensen met een beperking, maar hier werden vervolgens door de Kamer ook vragen gesteld over toiletten in treinen en de uitvoering van het bestuursakkoord toegankelijkheid OV. Daarbij was vooral de wens van de Kamer om snel tot resultaten te komen en niet pas in 2040 (einddoel voor volledig toegankelijk openbaar vervoer voor iedereen).
 - De samenwerking met decentrale ov-autoriteiten, vervoerders, ProRail en de belangenbehartigers van mensen met een beperking is goed. De komende tijd zal die samenwerking ook intensief worden voortgezet om uitvoering te geven aan het bestuursakkoord ov.
 - Vanuit de belangenbehartigers is de toon daarbij positief kritisch, waarbij met name Pleeback en de Toiletalliantie teleurgesteld zijn dat in Gelderland voorlopig geen toiletten in treinen zitten en hier ook bij de media en politiek aandacht voor blijven vragen.

Datum

7 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/292269

Opgesteld door

Bestuurskern

Afdeling OV en Stations

Aan

S

Bijlage(n)

2.

Toelichting

In de brief aan de Kamer over toegankelijkheid in het OV gaat u in op:

- De resultaten die tot dusver zijn behaald in de vergroting van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer.
- Belangrijke resultaten zijn onder andere dat:
 - Ruim 90% van de treinstations toegankelijk is voor personen met een beperking;
 - Alle NS-sprinters zijn voorzien van een lage instap;
 - Alle NS-treinen en de meeste regionale vervoerders over minimaal één zelfstandig toegankelijk toilet beschikken;
 - Op steeds meer stations binnen één uur reisassistentie beschikbaar is;
 - Dat er vorderingen zijn gemaakt in de beperking van liftstoringen.
- Vervolgens besteedt u aandacht aan de gevolgen van personeelskrapte op het reizen door personen met een beperking. Er is sprake van een branche-breed vraagstuk. NS heeft inmiddels meer dan 150 extra reisassistenten aangenomen en heeft een klantenpanel ingericht. Dat panel bestaat onder anderen uit personen met een beperking en doet voorstellen om de problemen aan te pakken.
- Daarna wijst u er op dat er op 7 november 2022 een bestuursakkoord toegankelijkheid openbaar vervoer 2022-2032 is gesloten en dat er een start wordt gemaakt met de diverse acties die al gedurende de looptijd van het akkoord moeten zijn verwezenlijkt. Realisatie van veel acties vindt eerder plaats dan het einddoel 2040 vanuit het Toekomstbeeld OV.
- Ook wijst u op interdepartementale acties (onder andere inzake doelgroepen- en leerlingenvervoer) die ook bijdragen aan de mobiliteit van specifieke doelgroepen waarvoor het openbaar vervoer niet altijd een optie is.
- Uiterlijk in 2025 is er in de stations in ieder geval één toilet voor iedereen toegankelijk en is dat toilet ook vindbaar voor blinden of slechtzienden. Op treinen komen meer toegankelijke toiletten beschikbaar. De provincie Gelderland laat onderzoek verrichten naar de realisatie van toiletten in

treinen. In de tussentijd heeft Gelderland ervoor gezorgd dat op elk station een toegankelijk toilet aanwezig is, waarvan iedereen gebruik kan maken.

- Vanaf 2025 is op alle stations reisassistentie beschikbaar, ook die waar niet NS maar een andere spoorvervoerder halteert. Het gaat dan om alle stations die door ProRail op het moment van ondertekening van het bestuursakkoord toegankelijk zijn gemaakt.
- Ook zullen in toekomstige concessies voorwaarden worden gesteld ten aanzien van reisinformatie aan mensen met een beperking en over de bejegening.
- Naar aanleiding van vragen over Valystarieven deelt u mee dat dit de verantwoordelijkheid is van de Minister voor Langdurige Zorg en Sport (VWS) en dat u bij VWS aandacht heeft gevraagd voor de vragen van mevr. Agema. Wat betreft doelgroepenvervoer (waaronder leerlingenvervoer deelt u mee daarover in overleg te zijn met VWS en OCW. Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs (OCW) zal de Kamer daarover voor de kerst een monitor sturen.
- Ten slotte wijdt u een paragraaf aan de governance en borging van de in het bestuursakkoord gemaakte afspraken. Een deel van de afspraken zal juridisch worden verankerd door het aanpassen van wet- en regelgeving.

In de beantwoording van de Kamervragen van het lid Simons:

- Gaat u in op mondkapjes in het openbaar vervoer en stelt u dat het kabinet niet overweegt om een algemene mondkapjesplicht te herintroduceren, ook niet voor de bescherming van mensen die behoren tot een risicogroep. Hun komt de mogelijkheid toe om mondkapjes in te zetten gedurende hun reis.
- Stelt u dat zowel NS als regionale vervoerders zich inzetten om de personeelstekorten op te vangen en dat, ondanks deze tekorten, een groot deel van de reisassistentieverlening goed gaat.
- Verwijst u naar de systematiek van geleidelijnen en tactiele aanduidingen waarmee tegemoet wordt gekomen aan de behoeften van blinden en slechtzienden op stations.
- Bevestigt u de vindbaarheid van de verschillende klassen in treinen voor blinden en slechtzienden en de navigatie-ondersteuning voor dezelfde groep.
- Onderschrijft u uw verbondenheid aan het Toekomstbeeld 2040, het belang van toegankelijkheid in het openbaar vervoer en de rol die is weggelegd voor het openbaar vervoer bij verduurzaming van reisbewegingen, waarbij u opmerkt dat infrastructuurinvesteringen in de regel duurzame investeringen zijn waardoor vervanging op korte termijn niet altijd mogelijk is.
- Merkt u op dat u niet gaat over de tariefbevoegdheid en opbrengstverantwoordelijkheid in het openbaar vervoer, maar het wenselijk is dat de ov-sector financieel gezond is, omdat alleen dan de beschikbaarheid en kwaliteit van het openbaar vervoer gegarandeerd kan worden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

7 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/292269

Opgesteld door

Bestuurskern

Afdeling OV en Stations

Aan

S

Bijlage(n)

2.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	Kamerbrief toegankelijkheid openbaar vervoer	
2.	Beantwoording Kamervragen lid Simons (BIJ1)	

Datum

7 december 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/292269

Opgesteld door

Bestuurskern

Afdeling OV en Stations

Aan

S

Bijlage(n)

2.